Második nekirugaszkodás

A KORMÁNY FELVÁLLALJA a Zétényi–Takács-féle törvény újabb változatának az Országgyűlés elé terjesztését. Egyebek között erről is szó esett az MDF, a KDNP és az FKgP 35-ös frakciója részvételével létrejött koalíciós egyeztető bizottság csütörtöki első ülésén. Mint Füzessy Tibor KDNP frakcióvezető elmondta: a három küldöttség megállapodott abban, hogy ezentúl legalább kéthetenként összehívják az egyeztető bizottság ülését.

A HOLLAND AEGON BIZTOSÍTÓTÁRSASÁG többségi részesedést szerez Magyarország legnagyobb biztosítójában, az Állami Biztosító Rt.-ben. Az Állami Biztosító sajtóosztályától kapott információ szerint az AEGON tulajdonába kerül az ÁB részvényeinek 75 százaléka, míg a magyar kormány továbbra is 20 százalékos részesedést tart fenn magának. A részvények fennmaradó 5 százalékát az alkalmazottak vásárolhatják meg. A privatizáció az Állami Biztosító alaptőkéjének megerősítését is jelenti.

A KABINET JÖVŐ CSÜTÖRTÖKÖN tárgyalja az 1996-os világkiállításhoz kapcsolódó kormányrendeletet, s akkor dönt az Expo szervezeti és személyi kérdéseiről, vagyis a kormánybiztos személyéről is. Ezt Juhász Judit szóvivő jelentette be a csütörtöki kabinetülés szünetében.

DEMONSTRÁCIÓT RENDEZETT csütörtökön, március 15-e alkalmából, a debreceni Kossuth-szobornál a Nemzeti Radikális Egység. A néhány tucat résztvevő és az odasereglett érdeklődők előtt Bakó László elnök kijelentette: „Ma nagyobb terror van Magyarországon, mint 3–4 évvel ezelőtt." A résztvevők ezután átvonultak a városházához, ahol petíciót adták át a polgármesternek. Ebben az önkormányzati testület egészének lemondását követelték. A városházán a politikai tolerancia jegyében átvették a petíciót.

Öböl

CATO. Szerda este a Nice Matin szerkesztőségében beszélgettünk. A legmagasabb igényeket kielégítő épület büféjének széles ablakán le lehet látni a sorba állított nyomóművekre. Tizenhét ofszet rotációs gép indul el itt éjfélkor, hogy reggel háromra 400 000 példány nyomtatásán legyen túl.

Mustráljuk a félelmetes erejű gépeket, és miről is beszélnénk, ha nem a Délmagyarországról. Ők, a nizzai partnereink jól ismerik a fejlesztéseinket, mégis időről időre elemzést kérnek tőlünk, mint most is. Azt hiszem, tényeket sorolok föl – például a társadalmi feszültségekről, a szocializáció nehézségeiről, a privatizáció bonyolult kérdéseiről –, mire megkapom a magamét: lepesszimistáznak.

Elmesélem azonnal, hogy itthon épp az a baj velem, hogy optimista vagyok, és ezért a római politikus, Cato szállóigéjéhez folyamodván – ceterum censeo... –, némiképp önvédelemből vallom, hogy derűlátásra vagyunk ítélve. Ehhez képest elég kellemetlen, ha pesszimistának tartanak.

Mindenesetre a nagy napilap székházából visszafelé a karnevál központja felé hajtok, hogy jelenthessem: három nap alatt lebontották a tengerparti lelátót (kb. 20 000 hely) és a főtéren a tribün egynegyede áll még.

Ceterum censeo: van kitől és van mit tanulni.

Dlauhus Imre

Halaszt egy évfolyam?

Mizéria a jogi karon

(Folytatás az 1. oldalról.)

a már említett évfolyamgyűlésen. *Nagy Ferenc* dékán azt mondta, *irreális és megalapozatlan az az igény, miszerint egyáltalán ne legyen a diploma nyelvvizsgaköteles.* Ezt az elképzelést sehol, semmilyen fórumon nem fogja támogatni. Önök, mondta a hallgatóknak, szent borzadállyal fogadnák azokat a követelményeket, amelyeket egy nyugati joghallgató számára állítanak.

Márpedig a hallgatók felszólalói közül az kapott a legnagyobb tapsot, aki ezen álláspontot képviselte. A diákok érvei: a nyelvvizsgák kötelezettségével olyan döntés született, amelyhez nem voltak adottak a föltételek. A nyelvtanulás, és a vizsga rettenetesen drága, s az egyetemen sincs a követelményekhez mérten megoldva. Miskolcon és Pécsett sincs hasonló követelmény, akkor Szegeden mi szükség rá. Ez az évfolyam hátrányos helyzetű, hiszen a hallgatókat még a rendszerváltás előtt vették föl, korábban – mint például az alsóbb évfolyamoknak a már átalakult gimnáziumokban – komoly nyelvtanulásban nem volt részük. Jellemző adat, hogy míg a jogi kar első, illetve második évfolyamában bőven száz fölött van a középfokú nyelvvizsgával rendelkezők száma, addig a harmad évfolyamban mindez 29 hallgató.

A fórum végén Nagy Ferenc dékán megerősítette, csak kompromisszumos megoldásokat hajlandó támogatni, a szakaszolás eltörlését például. Egyébiránt mindkét nyelvvizsga eltörlésének követelésén lehet vitatkozni, de fölösleges.

Bankfelügyelet a privatizációról

A privatizáció során mindenképpen a hosszú távú érdekeket kell előnyben részesíteni a rövid távú szempontokkal szemben. Így van ez az állami vállalatok értékesítésével, és hasonló a helyzet a kereskedelmi bankok állami részvényeinek magántulajdonba adásával is – hangsúlyozta Botos Katalin, az Állami Bankfelügyelet elnöke.

Elmondotta: véleménye szerint semmiképpen sem szabad olyan körülményeket teremteni, amely a *bankrendszer* hosszabb távú működését veszélybe sodorhatja, túl nagy kockázatot jelent a pénzintézeti szektor számára. Egyetért azzal, hogy szükség van a privatizáció gyorsítására. El kell kerülni azonban, hogy ez a bankszektor rovására valósuljon meg. Jelenleg a magánvállalkozók nem rendelkeznek annyi tőkével, hogy ténylegesen beleszólhassanak a privatizáció menetébe. A kormány ezen a helyzeten változtatni akar, és ezért bővíti a privatizációt szolgáló hitelezési lehetőségeket. Ám ez számottevően növeli a pénzintézeti rendszer felelősségét is. A hitelek mögött ugyanis – függetlenül attól, hogy a Magyar Nemzeti Bank refinanszírozási kölcsönöket nyújt, végül is a bankok állnak.

A bankrendszernek a hitelezés során jelentős kockázatot kell vállalnia. Ugyanakkor ha a gazdaságossági szempontokat érvényesítik, akkor az a vád érheti őket, hogy fékezik a privatizációt. Ellenkező esetben viszont saját fizetőképességük kerülhet veszélybe. A gazdaság egészének alapvető érdeke a hosszú távon egészségesen működő bankrendszer. A megvásárolt értékpapírok egyébként csak korlátozott biztosítékot nyújtanak a bankoknak.

Jegyzők fóruma

Törvényre ítélve

Az önkormányzatok működésének törvényessége elsősorban a jogvégzett, államigazgatási tapasztalatokkal rendelkező jegyzőkön múlik. Érthető tehát, ha a törvényre ítélt szakemberek fórumot működtetnek a Szeged környéki települések jegyzőit bevonva.

Már harmadik alkalommal tartottak konzultációt, ezúttal Bordányban, hogy a jogszabályalkalmazás, a jövedelemadózás, a megyei önkormányzati vagyonátadás aktuális kérdéseiről szakmai eszmecserét folytassanak. Nem kevés felelősséggel jár például az egyes települések önkormányzatának arról döntenie: miképpen viszonyuljon a közmű vagyon, történetesen a megyei vízmű vállalat felosztásához? Addig is csak látszólag egyszerű eljutni, hogy a tulajdonlás, a birtokbavétel részkérdéseit tisztázzák. Ám ezzel együtt arról is felelősséggel határozni kell, miképpen tegyenek eleget a vízszolgáltatásnak, mint ezzel járó átöröklődő feladatnak.

A jegyzők példaként e tárgykörben kértek szakmai segítséget a megyei főjegyzőtől. Tehát korántsem az együttérzés, vagy szakmai lobbizás, inkább a települések mindegyikére érvényes feladatok megvitatása és a jogszabályok együttértelmezése tartja érvényben a jegyzők spontán kezdeményezését.

B. P.

KÖZÉLETI NAPLÓ

MA

KIRÁLY ZOLTÁN országgyűlési képviselő 9-től 11.30-ig fogadóórát tart a a képviselői irodában (megyei önkormányzat, Rákóczi tér), 12-től 13.30-ig a mórahalmi, 13.30–14.30 óráig a domaszéki polgármesteri hivatalban fogadja a választópolgárokat.

HOLNAP

A FÜGGETLEN KISGAZDAPÁRT szegedi szervezete koszorúzással egybekötött forradalmi megemlékezést tart este az Aradi vértanúk terén. A nyitott rendezvényen beszédet mond Siklósi András. Találkozás 18 órakon a dómban. A szentmise után együtt megyünk a helyszínre.

Dóm téri vasas

A szegediek régi vágya a Dóm tér visszaállítása eredeti szépségébe, a vasszörny nézőtér lecserélése új, mobil szerkezetre. A Szegedi Szabadtéri Alapítvány kuratóriuma nemrégiben úgy döntött, hogy először a nézőtérre és tartozékaira ír ki nemzetközi pályázatot, majd a vállalkozási formára. Az alapítvány céljai között szerepel a régi zsinagóga rekonstrukciója is. A megvalósulást segíti, hogy a közgyűlés 5 millió forintot megszavazott a helyreállítás megkezdésére.

Keresztyvel is búcsút mondattak

(Folytatás az 1. oldalról.)

A kriminálszociológia feladata lenne, vélte dr. Kereszty, annak vizsgálata, hogy e romló tendencia *miért nem egyidőben* jelentkezett a más megyékével. Talán, mert Csongrád *későn érő megye,* amelyben *tovább élt* a hagyománytisztelet, egyfajta *egészséges erkölcsi konzervativizmus.* Percig sem kétséges, hogy eme előnyt „sikerült" levetkőzni. A közvádas bűncselekmények növekedési arányát tekintve első az országban. (1990-ben még a 14-ik volt.) A bűnözés összetétele változatlan tavalyhoz képest: a *vagyon elleni* bűncselekmények fordulnak elő legtöbbször. Az ismertté vált tettesek között sok a *visszaeső, a fiatalkorú,* legfőképpen pedig a *gyermekkorú!*

Az ügyészek munkaterhe természetszerűen növekedett. Bár *szakszerűségüket* igazolja például, hogy a bírósági határozatok 83 százalékban egyeztek az ügyészi vádindítvánnyal. Minden tekintetben *megnőtt* a jogalkalmazói szerepük. Sajnos a felgyorsult törvényalkotás, a jelentős számú jogszabálymódosítás is nehezítette tevékenységüket. Érződik a megyei apparátuson is az az *elbizonytalanodás,* amely az ügyészség alkotmányos helyzetével kapcsolatos. Másként gyakorolták általános felügyeleti jogkörüket: *udvarias hangú levélben* figyelmeztették az érintetteket a törvénysértés megszüntetésére. Újdonságként hatottak a *közigazgatási perek,* 28-ban ügyész is részt vett. Az *alapítványokat* és a *társadalmi szervezeteket* külön jogszabály alapján vizsgálták, a munkajog területén a *gazdasági társaságokat elemezték.* A cégbíróságról megállapították: olyan mértékű a leterheltsége, hogy a jogszabályi elvárásoknak *képtelen eleget tenni.*

Több, erre az esztendőre vonatkozó célt is meghatároztak az értekezleten, amelyek sorsa már az új, március 16-án hivatalába lépő főügyésztől függ.

A sajtótájékoztatón élénken érdeklődtek a *most lezárult főügyészi pályázat megyei részletei felől.* Több újságíró is tudni vélte, hogy a megyei ügyészi értekezleten, dr. Kereszty kapta magasan a legtöbb támogató voksot, a szavazatok több mint felét, a hat pályázó közül. Ezért a tollforgatók nem értették és azt forszírozták, milyen alapon bírálta fölül az ügyészi apparátus állásfoglalását a legfőbb ügyész. Dr. Kereszty Béla tartotta magát a hivatali titokhoz, s *nem* volt hajlandó a részletekről szólni.

Mindenesetre tény, hogy az ország 20 főügyészi pályázója közül 6 maradt a régi. Ők valamennyien 1990. után kapták megbizatásukat, Kereszty főügyész úr pedig 17 éve. Aki annyit jegyzett meg, hogy tulajdonképpen volt ideje hozzászokni a bizonytalansághoz. A főügyészi tisztség ugyanis mindenkor meghatározatlan időre szólt, erre az utolsó próbatételre azonban nem készülhetett. S elég kesernyésen jegyezte meg, a leköszönő főügyészeknek nem adatott meg a visszavonulás méltósága. Ő is munkanélküli 6 hónapig, mely időszakra az átlagbérét kapja, hacsak a legfőbb ügyész által felajánlott állást nem fogadja el. Beosztott ügyészként nem kíván dolgozni, mondta, de az egyetemi oktatói munkájától semmiképpen sem szeretne megválni.

MAG EDIT

Szegedi szenátorok

Horpácsy András

– Szegeden születtem 1943-ban; jó házasságban élek, három gyermek édesapja vagyok; és, feleségem szerencséjére, mindenevő. Pályámat elektroműszerész szakmunkásként kezdtem, tudniillik származásom miatt nem tanulhattam, édesapám a háború alatt katonatiszt volt, az ötvenes években előbb őrnaggyá léptették elő, majd bebörtönözték. Jómagam az inasévek után végül mégis elvégeztem a gyógyszerészeti kart, később pedig történelem szakos tanári diplomát szereztem. Egyéni választókerületből jutottam a közgyűlésbe, a konzervatív frakció, a KDNP tagja vagyok. A szociális és a kulturális bizottságban is dolgozom, s bevontak az egészségügyi bizottság munkájába is – ez utóbbi kedvéért, hiszen voltaképpen megyei főgyógyszerész a „civil" foglalkozásom, valószínűleg felhagyok az első kettőben folytatott tevékenységemmel. Kedvenc időtöltésem? Vitorlázó gépemmel – „C" kategóriájú vizsgám van – szívesen nyújtózom a felhőkig. Vonz a repülés.

– Peddig ebben az országban általában tilos volt a szárnyalás...

– Apám gyakran mesélt az amerikai fogságról és Rákosi börtöneiről; leggyakrabban használt motívuma az éhség és a túlélés belső kényszere volt. Az életben maradás fontosságáról szóló üzenet számomra minden korszakra érvényes tanulságot hordoz. A Kádár-rendszert egyszerűen ki kellett bírnom, mindenáron. És ma? Úgy gondolom, amíg az ember nem veszíti el az eszméletét, addig tud valamit tenni. Mert ez a legfontosabb, hogy a tiszta tudat irányítson, és ne a pánik.

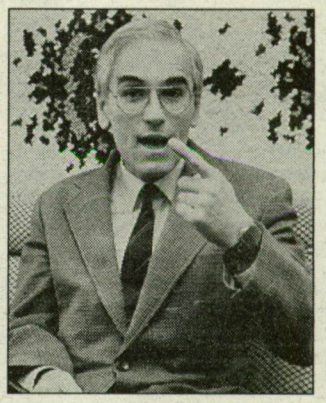

– És ne a durva külső beavatkozás, mint az ön esetében.

– Azóta, hogy ifjú koromban nekem nem engedték meg a tanulást, korrekciókból áll az életem. Kiigazításokkal kísérletezem, hogy a számomra fontos dolgokat elérjem. Persze szó nincs itt sorstragédiáról, van a történteknek humoros oldala is. A gyógyszerészetet például a szakma politikamentessége okán választottam. Bölcsész-diplomám a rezsim szigorának enyhülésével van összefüggésben: attól még távol álltam ugyan, hogy történelmet veszélytelenül taníthassak – de legalább már tanulhattam a tárgyat.

– Hogyan került kapcsolatba a történész a pártokkal?

– Nemcsak a történész, mindenki a történelem sűrűjében él. Hogy képviselő leszek, azt természetesen nem láthattam előre. A vegyes felvágott MDF-nél szimpatikusabb volt a KDNP. Bár a jelenkori magyar politika egyelőre ideológiák harcát és nem egy mélyen és árnyaltan tagolt társadalom érdekviszonyait tükrözi vissza; másképpen: a mai Magyarország szociológiai kuszasága azt jelenti, hogy ideológiák, és nem valódi, önmaga által felismert érdekei mentén szerveződik a társadalom és benne a pártok.

– A visszafogottságáról híres KDNP a szegedi közgyűlésben nem is egy meghatározó politikai karakterrel képviselteti magát. Közéjük tartozik ön is.

– A magam részéről gyakran érzem azt, muszáj szólnom. Akár az MDF ellenében is. A konzervatív gondolkodás létezésem természetes közege, de természetes az is, hogy személyes meggyőződésem megóvására vagy érvényesítésére törekszem. Azonosulás és elkülönülés. Akár a fény és az árnyék játéka. Hiszen önmagában a fény is láthatatlan. A másság csak a közösségben válik érthetővé. Abban, amelyik a maga és tagjai azonosságát biztosítani és megvédeni képes. Kölcsönösen fontosak egymásnak.

– Felszólalásaiból arra következtetek, hogy ennek az önazonosságnak igen fontos részét képezi a szegediség.

– Családunk egyik ága ősi szegedi: Sziráky „bicskás" orvosi műszerész mesterlevéllel dolgozott, ám a városban akkor még nem volt orvosegyetem, termékeit nem tudta eladni. Ezért áttért a halas bicska gyártására. Ami az előbbinél fontosabb: olyan alkat vagyok, amely valahol otthon akarja érezni magát. Emberi méreteivel, esztétikai igényességével Szeged erre fölöttébb alkalmas hely. Számomra a világon a legalkalmasabb.

Ó. J.